

Franckesche Stiftungen zu Halle

Biblij Cžeska. W sta||rem miestie Prazskem || Wytisstiena

Severin, Paul

Praha, 1537

k Tymoteowi

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822

k Tymoteoui.

Awel **A**pôstol

Krysta Gejissé podlé rož
kazu Boha spasytele nasse
ho/a Krysta Gejissé Ua
děge nassij: Tymoteowi
milému synu vwojře / mi-
lost milosrdenství / a Pokoy od Boha otce
a od Krysta Gejissé Pána nasseho.

C Jakož sem prosyl tebe aby pozustal w
Efetu když sem ssel do Macedony / aby při-
kazal některym / aby ginál ne včili ani poslu-
chali básní / ani wyprawowaný rodni bezko-
če / kterýž wjace swady činí nežli wzdělaný
Božíkterž gest vwojře.

V Neb konec přikázani gestí láška z sed-
ce čistého / a swědomí dobrého / a wjry ne
omylné: Od kterýchž to věcy některí poblu-
diwisse / obratili se k marnemu mluwení / chtě-
ce byti včitele žákona / nerozuměgjce ani co
mluwi / ani co zastawagij.

C Wjime pak že dobrý gest žákon / ač ge-
wedliwěmu žákon není položen / ale nespra-
wedliwým a ne poddaným / nemilostivým
a hřisným / tém kteříž ze zlosti hřessí / a po-
stovným / mordečním Otcuových a
matek / wražedlníkum / a similitum / Sodô
stym hřisníkum / tém kteříž cyzy čeled odlu-
zugů / lhářům / a křivým přisežníkum / a ges-
teli co gineho / že se zdravěmu včem proti-
vij / kterž gest wedle Čtení sláwy Blaho-
slawenho Boha / kterž mi gest swěčeno.

C Děluti tomu kterýž mne potewrdil w
Krystu Gejissi Pánu nassem: ~ Neb mne
vsaudil věrného / postawiw mne w službě
swé / kterýž sem prwé byl rukácem / a protiw
nýkem / a vkrutníkem / ale milosrdenství bo-
žího gsem dossel / neb sem znepoznaný to činil
vněvěre: Hoyné pak se vklazala milost Pa-
na nasseho / s věran a s milowaným kterž
gest w Krystu Gejissi.

C Wěrná řec / a wssij wzácnosti hodná/
že Krystus Gejiss přišel natento svět / aby
hřisně spaseny včinil / z kterýchž to já první

sem / ale proto milosrdenství sem dossel / aby ^{1 Ko.vii c}
nanné nayprwé dokazal Krystus Gejiss
wsselké trpeliwosti / knaucentí těch kteříž ma-
gij vwořiti gemu k životu wěčnemu: Pro-
tož Králi věčný nesmrtehlne / a newiditedl
nemu samemu Bohu čest / a sláwa na wěky
wěku Amen: ~

Totož přikázani poraučím tobě / synu
Tymotee wedle předeslaného wtobě proroct
wji / aby wedl proti ným dobrý boy mage
wjru / a dobree swědomí / kterž to některíž
opustiwsse poblaudili při wjře / z kterýchž to
gsa Xmeneus / Allerander / kterž sem poručil
Satanassowi aby se včili neruhati: ~

Vcí Tymotea zač a literak se má Bisčup
modlit: potom také y lid obecný / zwlaſtě ženy.

R Kapitola II.

Rosýmě pak aby nayprwé předew
sem wěcmi / bywaly prozby / mod-
litby / swate žadostí / a děkowaní /
zawſecky lidi / za Krále y zawſecky / kteříž
sau w aučadech postaweni / abychom tichý
a počoony život wedli we wssij milostiwosti
a čistotě / neb to dobré gest a wzácné před spa-
sytem nassijm Bohem / kterýž chce aby wssi
čenilidé spaseni byli / a kpoznání prawy při-
mli: Geden gest zagiště Buh / geden také y
smírce Boží / a lidstvě, člowel Krystus Ge-
jiss / kterýž to dal sebe samého na wylupení
zawſecky / kterhož to swědectwí časy swy-
mi utvorenno gest / w ktereemž to postawen ^{II Ty. I. c}
sem já za kazatele / a Apôstola: Prawdu
prawijn w Krystu / a neklamáni / že gsem
včitem pohaniw / v wjře a w prawdě: ~

Protož chcy aby muži se modlili na kaž-
dém mistře / pozdwibugjce čistých rukau bes-
hněwu / a bez swaruw: Tež y ženy w odě- ^{I petr. xiiii}
wu flusném / s stydliwostí / a s stěžliwo-
stí / okraslugi jce gse nepřiprawugjce sobě
wlasuw / a newzlaté / ani w Perlách / ani w
drabém rausse / ale yakož flusij ná ženy / af v.
kazugli milostiwost řeze dobré řutky: Že
na af se vči s mlčením we wssilem poddá- ^{II Ko. III}
nij / neb vči žené nedopausij / ani pan-

S.

21

S.

A

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

¶ Druha k Tymoteowi.

T Příkazugi tobě před Bohem/kterýžto obživouge wſecky wécy/a před krystem Gežiſsem / kteryž gest swedectwí wydawal před Pontifikem Pilatem/wyznawage dobré wyznaní/aby zachowawał pěkazani ktere gest bez poskrbny/a bez auhony/az do příští Pána nasseho Gežiſse krysta/ktere hož časem swým okaze Blahoslaweny/a sám mocný Král nad Králi/a Pán nad pány kteryž sám má nesmrtelnost/a přebývá w swětle wnepristupitelné/ktere hož to žádný zlidí newiděl aniž muž widěti/kteremuž gest čest a sláva/a Císařtwí wéčné/Amen

S.
Zgewe.xix.a
Jan i B.
Ba:Ja.iii.c

D Bohacum tohoto světa přikazuy/ak nesmyšli wysoce/ani počladagůj naděge w negiskem zboží/ale w Bohu žiwém/kteryž to dává nám wſecky wécy hojně kupoží wanti/ak dobré čini/ a sám Bohatij wdobrých skutečych/ak snadně vdeluguj/a sginy mi se zdeluguj/ak sobě započlad delaguj zač lad dobrý k času budaučymu/aby dosáhli žiwota wéčneho:
O Tymotee/svěřených wécy sobě ostřihay/waruy se nepobožných marností/řecí/ a hadaní/ſtalessneho gmeřu na vmení/ktere hož některí pilni ſance odvý řysau wypadli: Milost Boží ſtebaū Amē.

3.4.1.
gurz
maru
lihan
On
rfluz

Skonawa se Epistola Swateho Pa-

wla k Tymoteowi První.

Poczina se Epistola k Tymoteowi Druha.

Tymotea opět napomína/aby swým Biskupstvím v rád wypłniowal/az y k mucedlnicewu: Véči geho prawidlu každe prawdy: A co má w budaučych časých přigiti: A o swém mucedlnictwie: Puisse gemitu; Rjima: Má Kapitoly IIII.

Napomína Apoſtol Tymotea aby vſta- wične kázal Čtení Gežiſse Krysta: N proto je gest w Biskupstwem diſtogenſtrw: Až sau praswí kazatelové ríjdci.

¶ Rapitola I:

Amel Apoſtol 2

Krysta Gežiſse/ ſtrze wuli Boží/podle zaslube ní žiwota kteryž gest w Krystu Gežiſsi: Tymoteowi naymileyſſimuſy- nu: Milost a milosrdenstwí/ a Pokoy od Boha otce nasseho/ a Krysta Gežiſse Pána nasseho.

Dělkugi Bohu/ kteremuž slaužím od Rjima: swých prvních rodicuw wswědomí čisté/ztoho že bezprěstani mám tebe w pameti/při swých modlitbách wedne y wnoocy/ žádage B tebe widěti/zpominage natwé ſly/abych rádoſtj byl naplněn/rozpoimagine ſe natu wjru kteřiž gest w tobě ne omylná/kteřiž byla nayprw w Babce twé Loydě/ a w Matce twé Kunyce/gift ſem pak že y wtobě.

Prokterauž to přičinu napominám tebe/aby wzbuzoval milost Boží/kteřiž gest wtobě ſtrze wzkladaní ručau mych: Neb Rj. viii. nedal nám Boh ducha bazni/ale mocu a milowaní/y ſtědmoſti.

Tprotož nestyď ſe swedectwí/Pána nasseho Gežiſse Krysta/ani mna wézniem geho/ale ſpolu pracu w Čtení wedle mo-

Ccy Boží/kteryž to wyswobodil nás/ a pozvolal powołaniem swým swatrem/newedle ſtuktu w nassich/ ale wedle vložení ſwého a milosti kteřiž dána gest nám w Krystu Gežiſsi před časy wéku w/ ale zgewena gest nyní ſtrze oswijenij/spasyteli nasseho Gežiſse Krysta: Kteryž gest zagiſte zka- zyl ſmrt/ a swětle okazal život/ a neporuſený ſtrze Čtení/ w kterež to yá poſtarwen ſem Kazatelem/ a Apoſtolem/ a Mistrém pohaniu: A pro tu přičinu tyto wécy trpíjm/ ale nestydíjm ſe: Neb wjim komu ſem vweřil/ a gift ſem že mocen ḡt odplatu manu zachowati az do onoho dne.

Tyto. iii. 2

Tymo. ii. 6

¶ K Tymoteowi.

C Niegž překlad zdravých slow / kteří sy slyšal odemne v výje / a v milování w Krystu Gejissi: Dobreho což gest svěřeno / oštřihay strze ducha Swateho který přesýwá w nás: Wijs to je sau se odvratili odemne wossickni kteří sau w Azy záterýchž to gest figelus / a Ermogenes: Dayz Pán Bůh čeledi O nezyforowé / milo ředenst wij nebč mi gest často činil pohodlj / ale začerč mui se nestydel: Alle když gest příssel do Rjima / pilné mine gest hledal a na lezl: Dayz gemu Buh naleznanti milosr denstwí od Pána w ten den: A kterak mi gest mnoho posluhował w Efuzu / ty lépe wijs: ~

¶ Stará Apostol Tymotea aby wypłniowal
v rād Kazateli prawdy Krysta Gejissse / nechage dě
tinských žadostí.

¶ Kapitola II.

D Kotož ty synu mui / posylmž sebe w
milosti / kteraz gest w krystu Geji
ssi / a což gsy slychal odemne strze
mnohē swědky / potucíž to lidem wěrným
kteříž hodni budau y giné včiti: Pracujž
yako dobrý Rytíř Krystu Gejissu: Ziad
ny kdož Bohu ryceruge / neplete se woswětské
obchody / aby se libil tomu komu gse gest od
dal: Neb y kdož boyuge wdogi / nebudě koru
nowán / leč bude statečně boyowati: Praco
wity woráč / musý nayprw z swých aurod
gjisti: Rozumey což prawijn / dáž zagisté
tobě Bůh woswěsem rozum.

¶ Pamatuju nato / že Pán Gejiss Kry
stus wstal gest zmrtwých z semene Davi
dova wedle Čtení meho / w kterémžto pra
cugi až dowézení yakových zle činil / a wssak
proto slowo Boží není přiwazano: Pro
tož wsscký wécy trpíjm pro wywołené Bo
ží / aby y oni spasenij doslli kterež gest w kry
stu Gejissi s slawau nebeskau.

¶ Wěrná řec / neb gestli že s polu snim
gsme zemřeli / spolu snim y žiwi budeme / a
budemeli spolu trpěti také budem y spolu fra
lowati: Pakli geho zapřime / y oné nás zap
ří / a nebudemeli wěrítí / oné zustane wěrný
sám sebe zapříti nemuze: Ktomuto napo
mijnay / swědectwí wydawage před Bo
hem: Ne wad se slowy / neb to knicemenuž
není výtečno / gedinc kupřewracenij poslu
chaciuw.

C Pilné sam osobě měy pečy / aby se wy
dal bohu zkusseneho dělníka / tak aby nebyl
hanby hoden / práwě se obirage s slowem
prawdy: Mrzkyň pak a marných řečí
waruy se / neboť welini prospiswagij k nemí
lostiwoſti / a řeč gegich yako rak (ten neduh)
rozgida se záterýchž to gest Ymeneus / a File
tus / kteříž sau odprawdy wypadli / prawij
ce že by se gij z mrtwých wstaní stalo / a pře
wratili některých wúru.

¶ Alle základ Boží tenté pewne stogu ma
ge zaznamenu toto: Žnať Pán kteříž gsau
geho: A odstup odneprawosti každy kdož
wzywá gmeno Páne: Wdomu pak weli
kem / netoliko sau nádoby zlaté / a stříbrné / a
le také hlinenné / a dřewenné / a některé zagi
ste kecti / a některé kuptupé: Protož budeli
se kdo očisťovati od téhoto wécy / bude na
dobau kecti poswěcenau / a výtečnau Pánu
k každemu šutku dobremu hotowan.

C Dětinských pak žadostí waruy se / ale
následuy spravedlnosti / wídry / lásky / císto
ty pokoge / stěmi kteříž wzywagij Pána
z srdece čistého: Blazniwych pak a těch ota
zek kteříž sau bez aužitku waruy se / weda že
ploduj swáry / a na služebníka Božího neslu
sí se waditi / ale aby byl krotký kewsem / po
wolny / trpěliwy / a kteřížby trestal s stříd
mostí / ty kteříž se protiwíj prawdě / zdaby
snad někdy dal gím Bůh pokanuj / kupoza
níj prawdy / a aby wyssi z osydl dablo
wych odkterež sauce zgimani / gsau vweze
níj k geho wuli.

¶ Zapomíná Tymotea kazati / pro budau,
cy mnozství ffalešných Kazatelů kteříž se zacis
nali gij: Zapomíná geho také y kstalosti.

¶ Kapitola III.

T Oto pak wéz / že woposledních dnech
nastaní časowé nebezpečnij / a budou
lidé sami sebe milujicze / lakoví / i Tym. III. a.
hrdú / pyssnij / rodicu w swých neposlaucha
gjice / ruhači / newděcnij / mrzkyň hřichy po
ražení / bez dobré žadostí / bez pokoge / hance /
nezdřeliwíj / netisň / bez dobrotiwoſti / zrád
ce / zpátnij / nadutí / rozkossi milujicze / wíce /
nežli Boha: Magjice zagisté zpísob milo
stiwoſti / ale moc y gegij zapirajicze / a těch se
waruy: Nebo některíž z těch gsau kteříž se tu
laguj podomých / a gmagice ženy v woduj ge

¶ Družba k Tymoteowi.

wblud obtížené hřichy / kteréž by wagij wedeny rozličr ymi žadostmi wždycky se včijce / a někdy čvmení pravdy nepřichazegijce.

11 Mo. vñ. d

C Nebo yako Jamnes / a Nambres protiwili se Moyzüssowi / tak y tito protiwii se pravde / Lide porussenij na myslí / bludnij při wijce: Ale wijce nebudau prospivati / neb ne mandrost gegich zgewona bude wossem yako y onéchno byla: Ale ty sy dossel mého včenij / vstanowenij / vmyslu / wijry / dlaubo čekanij / milowanij / trpeliwoſti / protivenst wij / vtrpenij / ktergž gsa se mi přehodila w Antiochy / Mykoný / a w Listre yaka gsem protivenst wñi trpel a zewossech mne gest wy swobodil Pán: A wssickni kteřijz dhtij sleschetné živo byti w krystu Gejissu protivenst wñi trpeti budau: Žlij pak lide a swidce / pugdau ze zleho w horssu blauidjce / a gine w blud wwođijce.

11 pietr. i. d.

D Ale ty trway wózech wézech kterymj sy se naučil / a ktere swéreny sau tobé / weda od koho sy se naučil: Wssak y od mladosti swate přisimo vnijs / kteréž muž tebe naučiti kspasenij / křeze wijru kteřaj gest w krystu Gejissi: Nebo wsselike písmo od Boha wdech nute výitečné gest k včenij / kreskanij / k narodenij / k oprawenij w spravedlnosti / aby dokonalý byl člověk Božij / gsa naučen kázdemu štuktu dobrému.

Předpovídá Aposcel slých posluchačů wozmnožení: Zrestuge y swé mučednicewo: Zia dā Tymotca aby k němu přišel / pojdraruge přateli.

¶ Kapitola IIII.

Z Wédečtwij wydarwám před Bohem / a před Krystem Gejissem kteřijz to má sanditi živé y mrtvoue / a křeze přichod geho y Králowstwíj geho: Kaž slovo / nabizey wódek a neb newódek / trescy / jehři / pros wewssij trpeliwoſti / a včenij: Nebo nastane čas když to zdravého naučenij nebudau přigimati / ale wedlee swé žádosti s hromadzowati budau sobě Mistry / ty kteréž vssi swrbégij / a odprawdy zagisté vssi odwratij a k basném se obratij: Protož ty

B bdi wewssach wézech / pracuj dělay dijlo kázatele / wyplnij včad swou / a buď střízlivý

C Nebež yá se gij / k smrti chystám / a čas rozdelení mého nastawá: Dobré sem boy boyowal / běh sem dokonal / wijru sem zachó

wal. Na posledy pak složena mi gest Koruna spravedlnosti / kteruž to dá mi Pán w ten den spravedliwy saudce / a netoliko mně ale y wossem kteřijz milugij přijstij geho: Pospés kemne přigiti brzo / nebť mne gē De mas opustil / zamilarowaw tento swět / a ssel do Tesalonyky / Krescens do Galacy / Tytus do Dalmacye / Lukás gest semnau sam C Marka poymí a přived geho s sebou / nebť Bole mi gest w poslubowaní výtečny: Tychyka pak poslal sem do Effezu / Plássé kterebož gsem nechal w Troadě v Karpa / když půydes pínes s sebou / y Knihy / a zwlassé Listy nepsané: Alexander kteryž modly sliwal mnoho mi zleho včinil / zaplatil gemu Pán Bůh wdle štuktuow geho / kterebož y ty se waruy / welmi gest zagisté protiwil se ěci me.

D Při prvním mém odpovidání / nebylo semnau žadného / ale wssickni mne opustili / nemám gijn za zlé: Pán zagisté byl semnau a posyloval mne / aby křeze mne vyplňeno bylo kázanij / a aby slyssali wssickni národo wé / a wswobozen gsem z vst Lwowych: Wyswobodil mě Pán Bůh od kázdého štuku zlého / a spasena mne včinil w Králowstwíj swém nebestém / ktemuž to gest sláva navěky wékou Amen.

E Pozdraw Pryssy / a Aquilly / y Onefforowy čeledi: Erastus oſtal gest w Kořantu / a Trofina nechal sem nemocnho w Miletu: Pospés před zymau přigiti kemne pozdrawuge tebe Lubolus / a Pudens / a Claudya / a Linus y bratrj wssickni: Pán Gejiss Krystus s duchem twým: Milost Božíj s wámi Amen.

¶ Stonawá se Epistola Družba Swateho Pawla k Tymoteowi.

Przedmluwa S Jeronyma na Epistolu Swatého Pawla k Tytowi

T Tytowi weli napominati / a včiti o vstawnění kněžstwa / a o duchowném obcowanij / a aby gse waroval kacyruw: Kteřijz to w vstawněních židowstych naděgi magij / pisce gemu z Uyko polim.

Conferatur atque passim